
”Den lærde autisten”

BOKOVERSIKT

Denne boken om ”den lærde autisten” er en lett tilgjengelig oppsummering av mer enn 20 års forskning, der forfatteren og hennes kolleger søker å utforske hva som utgjør den spesielt begavede autistens kognisjon, hvordan kan en person vite så mye og likevel forstå så lite? Boken henvender seg dermed ikke til noen særskilt profesjon eller yrkesgruppe, men til alle som er blitt slått av den samme undringen.

At personer med autisme kan ha uvanlige og fremragende begavelser innen enkelte områder, har vært kjent lenge. Hermelin og medarbeidere beskriver på en systematisk måte de særskilte kjennetegnene ved denne formen for begavelse, enten den er språklig, kalendarisk, matematisk, musikalsk, uttrykt gjennom poesi eller bildespråk.

Boken har i alt 13 kapitler, der de tre første tar for seg særtrekk ved spekteret av autistiske lidelser og begreper som intelligens og begavelse, mens det siste samler trådene i lys av den innsikt man har opparbeidet. Hvert av de mellomliggende kapitlene tar utgangspunkt i enkeltpersoner med en særskilt og uvanlig begavelse, for eksempel det å lære uvanlig mange fremmede språk eller kunne gjøre kalendariske beregninger over lange tidsperioder. Etter en kort kasuistikk beskrives forskningsdesignet, hvordan kontrollgrupper settes opp og hvordan man også innhenter ekspertuttalelser innen de ulike spesialområdene. På den måten får leseren ikke bare innsikt i det særegne ved den autistiske kognisjon, men samtidig også både musikkhistorie, beskrivelse av forskjellige retninger innen poesi og maleri etc. Kapitlene om tegning og grafisk uttrykk er rikt illustrert.

Kommunenes helse- og sosialtjenester får i økende grad ansvar for tilbud til mennesker med psykiske og kognitive handikap. Denne boken vil være både spennende og nyttig lesing for alle som skal utvikle et tjenestetilbud der ikke minst hjelperen må ha innsikt i at det er vesentlige og kvalitative forskjeller mellom det å ha en særegen begavelse og det å kunne mestre et selvstendig liv.

Jannike E.Snoek

Ungdomspsykiatrisk akuttavdeling

Barne- og familieetaten i Oslo

Publisert: 20. februar 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 11. juli 2026.